

enige, saa maa jeg sige, at det bliver alligevel ikke helt let at finde ud af, hvad der er hvad. Hvad er den socialdemokratiske Følelse i denne Forbindelse? Skal man raabe Leve for „Fædrelandet“? Eller kan man gøre det, naar det er „Danmark“? Skal det motiveres ved, at det er et Fatighus, eller skal det motiveres ved, at det er en Skændsel for en civiliseret Nation? Der er ikke saa lidt der, som trænger til noget nøjere Forklaring.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds har ogsaa været ude — det var vist i Aalborg —, og han mente, at det nuværende Danmark var en Røverhule og en Spillebule. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem der tager efter de Erfaringer, han gør indenfor de Kredse, han færdes i. Der er jeg maaske ikke saa kendt, at jeg tør have nogen Mening om det. Men det er i alt Fald en rigtig kraftig Dom over et Land, som i og for sig ikke har behandlet det ærede Medlem som sit Stifbarn, men sat ham paa en ganske pæn Plads ved Samfundets Bord. Jeg tør vel gaa ud fra, at dette Referat er rigtigt. Jeg har taget det efter „den højeste Oplysning“s Organ, og da det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) var til Stede ved Mødet, maa jeg gaa ud fra, at han nok har hørt det rigtige. Der er i alt Fald et nøje Slægtskab mellem de to Herrer.

Jeg kunde fristes til at bede om Undskyldning for, at jeg har draget alle disse Enkeltheder fra Sommerkampagnen frem, men jeg har fundet, at det var rigtigt at gøre det, for vi er saa vant til at se disse enkelte Blomster vokse paa den politiske Ager, og naar man sætter dem sammen i en hel Buket, virker de nok saa overraskende. Det er det, jeg har tilladt mig at gøre.

Jeg skal dernæst tillade mig at gøre nogle Bemærkninger om det socialdemokratiske Partis Stilling til den almindelige Valgret. Man vil vel sige: Bevares, den er da vel i Orden? Du vil vel ikke begynde at sige, at Socialdemokratiet og den almindelige Valgret ikke skulde være i den bedste Forstaaelse med hinanden? Har vi ikke lige modtaget et Forslag om, at Valgretsaldern skal nedsættes til 21 Aar, og at det skal gælde baade Rigsdagsvalg og kommunale Valg? Hvad kan man saa forlange mere? Det er vel ikke din Mening, at du vil sætte Valgretsaldern ned til 18 Aar? Nej, det er sandt, Teorien er visse- lig i god Orden, det skal jeg være den sidste til at bestride. Derimod kunde jeg have Lyst til at tale med det samme Parti,

om Praksis nu ogsaa altid er i samme gode Orden som Teorien, og der maa jeg ogsaa begynde med at gaa en lille Smule til Udlandet, idet de norske Socialister har leveret et overordentlig smukt Eksempel paa, hvordan Teorien ser ud omsat i Praksis.

Sagen er den, at der er en Præst, som hedder Eriksen, der har været Medlem af Stortinget i de sidste 3 Aar. Han skulde nu paa Valg, og denne Mand har begaaet en Forbrydelse, idet han har ladet sig vælge til Formand for det, som man i Norge kalder det „norske Rigsmaal“s Parti. Hvad hans Forbrydelse er, har vi maaske ikke nogen meget klar Forestilling om her til Lands, men det er en socialdemokratisk Forbrydelse. Han blev nemlig understødt af Partiet, og Aarsagen er vel sagtens den, at han ikke har betragtet de socialdemokratiske Sætninger som Dogmer. For det vil jeg gerne slaa fast, at jeg tror ikke, vi har noget Parti her til Lands, jeg havde nær sagt hverken politisk eller religiøst, der er saa dogmefast som det socialdemokratiske. Han blev altsaa ekskluderet af Partiet og skulde have været udelukket fra at komme paa Valg til Stortinget. Han skulde med andre Ord have været gjort til en politisk død Mand, fordi han tog mod Valg til Formand for det nævnte Rigsmaalsparti. Men nu var der det i Vejen, at hans socialdemokratiske Vælgere vilde have ham og ikke var fornøjet med den Mand, der af Hovedbestyrelsen blev udpeget til at skulle have deres Stemmer og være hans Eftermand. Disse socialdemokratiske Vælgere — og det er vel at mærke ikke Løsgængere eller Ungsocialister eller saadant noget, men virkelige retskafne organiserede socialdemokratiske Vælgere — de tog saa den Beslutning, at de ikke vilde stemme ved dette Valg. Endvidere vedtog de en Resolution, hvori de i ret stærke Udtryk bebrejdede deres Hovedbestyrelse, at den havde gjort, hvad den kunde, for at gøre de menige Socialdemokraters Valgret illusorisk. De brugte Udtryk saa stærke som „Valgtryk“ og „Attentat mod den almindelige Valgret“, og de vilde opfordre alle socialdemokratiske Vælgere til at nedlægge den skarpeste Protest mod dette Overgreb fra deres Hovedbestyrelses Side. Ja, det er alt sammen en meget net Menage, og det er jo heldigt for det danske Socialdemokrati, at denne nette Menage finder Sted oppe i Kristiania, altsaa kun i et Broderland. Imidlertid kender vi alle sammen en Sætning, som kommer igen Gang efter